

MAĽOVANÁ KRAJINA

2. 3 - 2. 9. 2012

Koncoročným prekvapením pre návštevníkov BIBIANY sa stala v roku 2003 výstava pod malebným názvom **KRAJINO HRA**, ktorá bola nevšedným zážitkom z objavných interpretácií umeleckých diel. Vzhľadom na úspešnosť sme ju predlžovali a bola lákadlom pre deti až do mája 2005. Táto interaktívna inštalácia bola priestorom pre konfrontáciu nápadov, príbehov, výtvarného uchopenia, fantázie, kreativity a dobrodružného hľadania a nachádzania – prístupných detskému divákovi. Autori nechceli deťom sprostredkovať témy krajiny v dejinách výtvarného umenia, skôr viedli s deťmi dialóg ako s rovnocennými partnermi, ktorí sú schopní špecificky a autenticky komunikovať o svojom bytí v rôznych krajinách - „vnútorných“ i tých reálnych okolo nás. Výstava bola modelovou aktivitou, ktorá zodpovedala základnému poslaniu BIBIANY - vychovávať deti umením a viesť ich k umeniu. Stala sa ďalšou v poradí z úspešného cyklu výstav o umení, v ktorej boli použité atraktívne a rôznorodé interpretačné techniky výtvarných diel, prístupné aj pre najmenších návštevníkov. Na základe dlhoročnej praxe a znalosti detského myslenia (zmyslu pre hravosť, vytvárania zaujímavých asociácií) „útočila“ na všetky zmysly, a to premyslenou koncepciou, invenčnosťou, ako aj scenáristickou a výtvarnou čistotou.

Všetky tieto atribúty ponúka deťom aj nová výstava **MAĽOVANÁ KRAJINA** a zaiste nie je prekvapujúce, že autorkou scenára je **Katarína Kosánová** a výtvarníčkou **Soňa Sadilková**, ktoré boli v tíme autorov Krajinohry. Autorka scenára to v úvode aj napísala: „Výstava bude určitým spôsobom nadväzovať na výstavu Krajinohra, ktorej ambíciou nebolo deťom sprostredkovať výtvarné diela v ich chronologickom slede. My však práve na tomto staviame a deťom priblížime, ako sa krajinomalba menila v jednotlivých obdobiach svojho vývoja. Stálo to však je dialóg s deťmi o umení a prostredníctvom umenia“.

Krajinomalba je žáner, ktorý zaberá veľké miesto v dejinách umenia. Ako iné žánre, má krajinomalba svoje špecifiká a svoju výpovednú hodnotu, ktorá odráža umelcovu videnie a poznanie sveta a doby, v ktorej žil. Umelci nás prostredníctvom svojich obrazov doslova vtáhujú do prežívania toho, čo nám chcú cez dielo priblížiť. Pozývajú nás na prechádzku krajinomalbami, aby sme spolu s nimi prežili jedinečnosť okamihov, ktoré sú v krajinetaké premenlivé a ťažko uchopiteľné.

Z dejín umenia sme vybrali výtvarné diela a cez ich reprodukcie, cez texty a aktivity chceme s deťmi komunikovať o tom, čo bolo, je a možno bude krajinomalba v kontexte výtvarného umenia a výtvarného jazyka. O tom, ako sa umelcom podarilo uchopiť krajinu pri jej rýchlych zmenách v kolobehu života a času, a o tom, že tvorba i vnímanie krajinomalby môže byť zábava, ktorú na našej „prechádzke obrazmi“ spoločne zažijeme. Krajinomalba má svoje vlastnosti, no nie každý obraz je ich nositeľom. Je to podmienené dobou, v ktorej vznikol a, samozrejme, umelcom, ktorý ho vytvoril. Ako každý obraz má svoj obsah, formu a určitú výpovednú hodnotu, krajinomalba má aj výraznú atmosféru, a tá provokuje naše zmysly a emócie. Každé obdobie krajinomalby má niečo výnimočné, a preto v jednotlivých kapitolách výstavy tieto najvýraznejšie črty divákovi približujeme. Napr. perspektíva vznikla v 14. storočí, tak o perspektíve hovoríme pri tých dielach, ktoré vznikli od 14. storočia. Iné krajiny majú zas výraznú atmosféru, ktorá na nás pri vnímaní diela chtiac-nechtiac pôsobí.

Pri každom kľúčovom autorovi sme vybrali zväčša podstatné diela, ktoré vystavujeme spolu s informáciou o jeho názve a vzniku. Vybrané diela korešpondujú s obsahom kapitoly, na ne viazané aktivity podčiarkujú ich výnimočnosť a ponúkajú deťom interaktívnu „hands-on činnosť“ – objavovanie priestoru, kompozície, svetla, farieb a v neposlednom rade atmosféru a zachytenie živlov. Všetky aktivity sú interaktívne a ponúkajú priestorovú skúsenosť.

Scenár - Katarína Kosánová, výtvarné riešenie - Soňa Sadilková, dramaturgia – Eva Čárska